

Algemeen	
Onderwerp	Financiële sturing Bescherming en Opvang door Portefeuillehouders
Verspreiden	Ja
Contactpersoon	S. Hartkamp, mede namens V. van Bakel
Eenheid	Beleid en bestuur
E-mail	s.hartkamp@regiogv.nl
Kenmerk	DOC-24007074
Datum	2 september 2024

Voorstel

1. De Regio zal de portefeuillehouders Gezondheid en Ondersteuning – voorafgaand aan de bestuursrapportage - inzage geven in de voorlopige prognose van de begroting Bescherming en Opvang, waardoor zij – aanvullend op de tweejaarlijkse voortgangsrapportages - in staat gesteld worden om bij te sturen op de financiële uitgaven. Dit extra momentum – aanvullend op de Planning & Control cyclus - zal jaarlijks in mei (voorafgaand aan het zomerreces) plaatsvinden.

Kernboodschap

De portefeuillehouders Gezondheid en Ondersteuning hebben de Regio verzocht om hen vroegtijdig te voorzien van de financiële situatie van Bescherming en Opvang, zodat zij in staat gesteld worden om bij te kunnen sturen voorafgaand aan de bestuursrapportage.

Het doel hiervan is om ook bestuurlijk tot extra bestedingsvoorstellen te kunnen komen, wanneer de verwachting is dat er middelen zullen vrijvallen uit de begroting Bescherming en Opvang.

Aanleiding

De afgelopen jaren wordt de begroting Bescherming en Opvang niet volledig uitgenut, waardoor er – boven op de reserve – middelen overblijven en daarmee het positieve resultaat vrijvalt.

De gemeenten zijn risicodragend op het budget voor Bescherming en Opvang. Dit betekent dat een positief resultaat ten laste wordt gebracht van de reserve tot het plafond van 2 miljoen euro is bereikt, het overgebleven resultaat wordt op basis van inwonertal over de gemeenten verdeeld. Een negatief resultaat wordt ten laste van de reserve gebracht tot het moment dat deze op nul staat, het overgebleven resultaat wordt op basis van inwonertal over de gemeenten verdeeld.

Bij het vrijvallen van de middelen komen deze veelal in de algemene begroting van gemeenten terecht, met uitzondering van gemeente Gooise Meren en Huizen (die deze middelen geoormerkt beschikbaar stelt binnen hetzelfde beleidskader).

Portefeuillehouders hebben de Regio verzocht om hen beter en daarmee eerder in staat te stellen om financieel te kunnen bijsturen op het programma Bescherming en Opvang, aanvullend op de tweejaarlijkse voortgangsrapportages, zie onder andere de [rapportage van juni 2024](#) (hoofdstuk 'Inleiding', paragraaf 'Uitkomsten inkoop' en hoofdstuk 'Financiële ontwikkelingen').

Met de inkoop van de voorzieningen Bescherming en Opvang zijn verreweg de meeste voorzieningen ingekocht op basis van taakfinanciering, waarmee er ook een volledige uitnutting van het begrootte budget gemoeid is.

De enige (grote) posten die op basis van werkelijke inzet gefinancierd worden zijn gerelateerd aan beschermd wonen (zorg in natura, PGB, buiten regionaal en beschermd thuis). De daadwerkelijke uitgaven van de posten PGB- en buitenregionaal beschermd wonen, zijn pas bij de afsluiting van het boekjaar bekend; gemeenten sturen aan het einde van een boekjaar de lokale realisaties naar de Regio ter beoordeling en uitbetaling. Tussentijds heeft de Regio geen zicht op de diverse uitgaven per gemeente die ten laste komen van de regionale begroting.

Dit kalenderjaar kon en is er tijdig geanticipeerd op het verwachte positieve resultaat. Hiervoor is eind april 2024 een [bestedingsvoorstel](#) opgesteld en is dit voorstel d.d. 27 juni jl. door het Algemeen

Bestuur vastgesteld. Inmiddels is/wordt¹ de begroting hierop aangepast en als integraal onderdeel verwerkt in de bestuursrapportage.

Dit voorstel bestaat niet alleen uit drie structurele en vier incidentele extra bestedingen (en twee posten, ten behoeve van de reserve, indien de exploitatie het niet toelaat) maar ook uit het naar beneden bijstellen van enkele begrootte posten waar structureel minder wordt uitgegeven (zoals bij de post 'PGB beschermd wonen' het geval was/is).

Doel

De portefeuillehouders Gezondheid en Ondersteuning in staat stellen om financieel te kunnen bijsturen op het programma Bescherming en Opvang, zodat er zo veel mogelijk budget wordt uitgegeven in lijn met de ambities en maatregelen van het beleidskader.

Argumenten

De uitkeringen die het Rijk aan centrumgemeenten verstrekt en onderdeel uitmaken van de regionale begroting Bescherming en Opvang, zoveel en zo goed als mogelijk besteden aan waarvoor deze uitkeringen bedoeld zijn. Het tussentijd bijsturen gaat alleen over eventuele extra incidentele uitgaven, binnen het geldende beleidskader.

Kanttekeningen

Lopende het begrotingsjaar kan de omvang en verdeling van de uitkeringen, die het Rijk beschikbaar stelt, wijzigen. Het Rijk informeert gemeenten daarover met de publicaties van de circulaire van het Gemeentefonds.

Ten aanzien van de begroting Bescherming en Opvang betreffen dit de Integratie Uitkering Beschermd Wonen, Decentralisatie Uitkering Maatschappelijke Opvang, Decentralisatie Uitkering Vrouwenopvang, Aanpak Dakloosheid en eventuele andere opbrengsten en of compensaties of uitnamen, zie ook de voortgangsrapportage van juni 2024 (hoofdstuk 'Financiële ontwikkelingen', paragraaf 'Landelijk'. Doorgaans zijn er drie circulaire.

- Meicirculaire (komt meestal in de laatste week van mei uit, 1x op 1 juni).
- Septemercirculaire (gekoppeld aan Prinsjesdag).
- Decemercirculaire (meestal in de 2^e of 3^e week van december).

NB: Een enkele keer komt een extra circulaire en of brief uit (maart 2018, 2021 en 2022 + oktober 2022).

De publicatie van de meicirculaire bevat in ieder geval de loon-/prijscompensatie en de volumecompensatie van de Integratie Uitkering Beschermd Wonen. Dit betekent dat de voorlopige prognose, welke aan de portefeuillehouders in mei opgeleverd zal worden, zonder de informatie uit de meicirculaire zal zijn en er slechts een aanname gedaan kan worden ten aanzien hoeveel budget de regio er ter compensatie bij zal krijgen.

Ondanks dat de begroting op basis van realisatie en ontwikkelingen structureel wordt gemonitord en bijgesteld (met behoud van het geldende beleidskader), vallen er bij een aantal begrootte posten/maatregelen de jaarlijks middelen vrij (zoals ook in de bestuursrapportages gepresenteerd én in de voortgangsrapportages Bescherming en Opvang is verwoord). Deze posten/maatregelen betreffen met name de woon-/zorg gerelateerde maatregelen (het niet realiseren van een tweede Keerpunt en In Between Places) en de lagere realisatie van het aantal beschikbare beschermd wonen plekken. Omdat deze maatregelen wel gewenst zijn/blijven en er ook inzet op gepleegd wordt, blijven deze budgetten structureel in de begroting opgenomen en vallen er daarmee dus alleen incidentele gelden vrij.

Financiën

Het extra inzage moment voor de portefeuillehouders vindt jaarlijks in mei plaats en laat alleen die posten zien die niet volledig uitgenut lijken te gaan worden en waar een eventuele overschrijding dreigt plaats te gaan vinden.

¹ Ten tijde het schrijven van dit voorstel, wordt de bestuursrapportage opgeleverd.

Uitvoering

Aanvullend op de Planning & Control-cyclus en -producten zal er na de 'Regiobegroting' en voor de 'Bestuursrapportage' een voorlopige prognose opgeleverd worden aan de portefeuillehouders gezondheid en Ondersteuning.

In mei wordt deze met de portefeuillehouders gedeeld, zodat zij in juni/juli een extra bestedingsvoorstel kunnen agenderen. Daarbij komen de ambtenaren met bestedingsvoorstellen, wanneer er gedurende het begrotingsjaar (incidenteel) budget over dreigt te blijven en worden de bestuurlijk trekkers van Bescherming en Opvang daar vroegtijdig bij betrokken.

De oplevering van de voorlopige prognose wordt verzorgd door de afdeling Inkoop & Contractbeheer, in samenwerking met de afdeling Financiën en Beleid & bestuur van de Regio.

Om de portefeuillehouders in mei inzage te kunnen geven, zal de Regio ter plekke een presentatie geven².

Planning & Control-cyclus en -producten:

1. Kaderbrief: de algemene financiële en beleidsmatige kaders – behandeling Algemeen Bestuur (AB) van december ten behoeve van het daaropvolgende kalenderjaar.
2. Regiobegroting: het beleidsmatig vooruitkijken en sturen – AB van april ten behoeve van het daaropvolgende kalenderjaar en verder (meerjarenbegroting, 4 jaar).
3. Bestuursrapportage: de voortgang vastleggen en daar waar nodig bijsturen – AB van september ten behoeve van het lopende kalenderjaar en verder.
4. Jaarstukken: het afleggen van verantwoording – AB van juni over het afgelopen kalenderjaar.

² Deze presentatie gaat niet met de reguliere verzending van de agenda en stukken mee, dit omdat er anders een maand van te voren een presentatie klaar moet liggen en wanneer de financiële- en of ambtelijke werkgroep daarin ook nog mee zou nemen, nog ruim een week eerder. Uiteraard worden de bestuurlijk trekkers en de beleidsadviseurs wel 1 of 2 weken voor het PFHO voorzien van deze presentatie.